

POWRÓT LESZNA DO POLSKI

17 stycznia 1920 roku

Oficjalna uroczystość pożegnania oddziałów niemieckich odbyła się w Lesznie 16 stycznia 1920 roku na Rynku. Ratusz i domy zamieszkałe przez Niemców udekorowano po raz ostatni chorągwiami o niemieckich i pruskich barwach narodowych. Po patriotycznych przemówieniach i odśpiewaniu "Deutschland, Deutschland über alles" przynębieni Niemcy rozeszli się w spokoju do domów. Nie doszło do żadnych incydentów.

Polacy uszanowali smutek swoich dotychczasowych ciemiężycieli. Ostatni przegląd wojska niemieckiego na Rynku odbył się 17 stycznia 1920 r. Wymarsz niemieckiej załogi nastąpił około godziny 8.30. Natychmiast po odejściu Niemców Polacy przystąpili do dekorowania miasta. Budowano bramy powitalne, ozdabiano ulice festonami, wywieszano chorągwie narodowe. Na wieży ratuszowej, oprócz chorągwi, umieszczono godło narodowe. Posunięto też o godzinę wskazówki zegara ratuszowego, by czas miejscowy zrównać z czasem obowiązującym w Polsce.

W celu utrzymania porządku i bezpieczeństwa na ulice wysłała polska Straż Ludowa. Wkrótce na Rynek wjechała ulicą Zamkową (obecnie Wolności) pierwszy polski patrol wojskowy - dwóch ułanów pod dowództwem wachmistrza Teodora Mory. Wjazd wywołał łyzy radości i wzruszenia Polaków, tłumnie zgromadzonych na Rynku. Długo wznoszono okrzyki na cześć żołnierzy. W tym czasie, bez rozgłosu, I kompania 9 pułku Strzelców Wielkopolskich obejmowała koszary wojskowe przy ul. Ogrodowej, obecnie Jarosława Dąbrowskiego.

Na rynek polskie oddziały wkroczyły dopiero o 11.30. Były to dwie kompanie 12 pułku Strzelców Wielkopolskich i szwadron ułanów. W imieniu mieszkańców wojsko polskie serdecznie powitał dr Bronisław Świdorski. Uroczystość zakończono odegraniem hejnałów z wieży ratuszowej na melodie hymnu narodowego i "Roty" Marii Konopnickiej.

Główne uroczystości powrotu Leszna do Macierzy odbyły się w niedzielę 18 stycznia. W słoneczne południe ustawiło się przed ratuszem wojsko polskie. Przybyli oficjalni goście: dowódca Frontu Wielkopolskiego gen. broni Józef Dowbór-Muśnicki ze sztabem, wojewoda poznański dr Witold Celichowski i szef misji alianckiej pułkownik Marquet.

Obecny był także starosta powiatu leszczyńskiego Tadeusz Sobeski. Podniosłą uroczystość rozpoczęto Mszą św. odprawioną przez kapelana wojskowego. Okolicznościowe kazanie wygłosił proboszcz Osiecznej ks. Paweł Steinmetz. Pieśni kościelne śpiewał polski chór im. Bolesława Dembińskiego z Leszna. Po nabożeństwie nastąpiły okolicznościowe przemówienia. Pierwszy wystąpił gen. Dowbór-Muśnicki, który uroczystość ogłosił przejęcie miasta przez Polskę.

Po generale przemawiali: prezes Sądu Okręgowego Adam Ruszczyński, wojewoda Celichowski i starosta Sobeski. Pod koniec uroczystości wzniesiono okrzyki na cześć rządów koalicji oraz odegrano Marsylianekę. W ten sposób chciano okazać wdzięczność Francuzom za poparcie sprawy polskiej w Wersalu. Część oficjalną zakończyła defilada wojskowa i hejnał z wieży ratuszowej. Potem trwał festyn. Wieczorem Leszno było iluminowane.